

Hänvisning

Offentlig delgivning
Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Knut Lönnroth, telefon +358 (0)18 25000 (växel)

knut.lonnroth@regeringen.ax

Ärende

Handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att anta en reviderad handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland ([Bilaga](#)).

Den reviderade handlingsplanen gäller som längst till och med 30.6.2021.

Motivering

Enligt 7 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) hör den allmänna planeringen, styrningen och övervakningen av bekämpningen av smittsamma sjukdomar till social- och hälsovårdsministeriets uppgifter. Ministeriet ansvarar för den rikstäckande beredskapen för störningar inom hälso- och sjukvården eller för hot om sådana och för ledarskapet i dessa situationer.

Enligt 7 § 2 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar är Institutet för hälsa och välfärd nationell sakkunniginrättning för bekämpningen av smittsamma sjukdomar, som med sin sakkunskap stöder social- och hälsovårdsministeriet och regionförvaltningsverken, upprätthåller rikstäckande epidemiologiska uppföljningssystem för bekämpningen av smittsamma sjukdomar samt styr och stöder bekämpningen av smittsamma sjukdomar i kommunerna, samkommunerna för sjukvårdsdistrikten och verksamhetsenheterna inom socialvården och hälso- och sjukvården.

Enligt 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar är det regionförvaltningsverket som samordnar och övervakar bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Regionförvaltningsverket övervakar att bekämpningsarbetet genomförs i enlighet med bestämmelserna. Enligt 8 § 3 mom. ska regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistrikten inom dess verksamhetsområde samarbeta för att bekämpa smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket ska fatta de administrativa beslut som

föreskrivs i lagen om smittsamma sjukdomar genom att utnyttja den sakkunskap som finns i samkommunen för sjukvårdsdistriktet, i specialupptagningsområdet och vid Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland. En övervägande del av de områden och åtgärder som framgår av handlingsplanen faller inom lagtingets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 1, 4, 12, 13, 14, 21 och 22 punkten i självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet eller utgör sådan verkställighet som enligt 30 § 9 punkten självstyrelselagen för Åland ankommer på landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag och det är därmed upp till självstyrelsemyndigheterna att verkställa åtgärderna enligt tillämplig landskapslagstiftning samt tillämplig reglering i lagen om smittsamma sjukdomar.

Landskapsregeringen antog 30.10.2020 en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland, vilken reviderades 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021 och 4.10.2021.

Handlingsplanen för Åland har tagits fram och reviderats med utgångspunkt från den nationella handlingsplanen och med beaktande av åländska särförhållanden. Den första nationella handlingsplanen utfärdades av social- och hälsovårdsministeriet 7.9.2020 och sedan reviderats stegvis, senaste gången 9.9.2021. Enligt den senaste nationella handlingsplanen, vilken började gälla i sin helhet 15.11.2021 (SHM VN/28052/2021), ska de regionala fasbeskrivningarna, de riksomfattande begränsningarna och de omfattande rekommendationerna slopas. SHM föreslår emellertid fortsatt epidemiologiska kriterier för att bedöma om en region är i spridningsfasen, vilket kan vara underlag för åtgärder som bör övervägas på grund av risken för en okontrollerad spridning av coronaviruset som märkbart ökar frekvensen av allvarliga sjukdomsfall regionalt eller i vissa verksamhetsmiljöer.

Sedan handlingsplanen för Åland senast reviderades 4.10.2021 befann sig Åland i epidemins utgångsnivå till och med 29.11.2021 då samarbetsgruppen bedömde att Åland var i spridningsfasen på grund av att:

- incidensen snabbt stigit från under 20/100 000 till nästan 130/100 000,
- belastningen på sjukvården, inklusive IVA, var hård av andra orsaker än covid-19.

20.12.2021 hade incidensen de senaste 14 dagarna sjunkit till 70/100 000 och belastningen på IVA och medicinavdelningen hade sjunkit betydligt. Ingen vårdades på grund av covid-19 på sjukhus. Samarbetsgruppen bedömde därför att Åland från 20.12.2021 åter var i utgångsnivån.

Vaccineringsstäckningen har succesivt ökat på Åland. 86% av alla de som fyllt 12 år hade 13.12.2021 vaccinerats två gånger. En tredje boosterdos erbjuds nu 5–6 månader efter den andra dosen till alla som fyllt 18 år. Av alla de som fyllt 75 år hade 13.12.2021 över 70% vaccinerats tre gånger.

Sedan föregående versionen av handlingsplanen har Finlands riksdag fattat beslut om ändringar i smittskyddslagen som innebär att det införs ett alternativ för aktörer som är föremål för begränsningar fattade med stöd av vissa bestämmelser i smittskyddslagen. Dessa aktörer kan som en alternativ åtgärd till att följa begränsningarna kräva att kunder och deltagare har ett så kallat coronapass för att kunna besöka evenemang, offentliga lokaler, hobbyverksamheter, restauranger, med mera.

En ny virusvariant, Omicron, har identifierats och finns redan i Finland och ett flertal andra länder. Varianten har ännu inte identifierats på Åland. Det finns tecken på att denna variant smittar lättare än Delta varianten som nu dominerar på Åland, i Finland och globalt. Det finns vissa belägg för att tillgängliga vacciner kan ha sämre effekt mot Omicron än mot tidigare varianter. Det är okänt om Omicron kan leda till allvarliga sjukdom än tidigare varianter. God evidens saknas fortfarande, men sammantaget innebär den nya varianten en ny hotbild. Konsekvenserna av fortsatt spridning av Omicron för vaccinationsprogrammet, teststrategin, och kriterier för giltigt coronapass är oklara vid tidpunkten för denna revidering.

Det finns två skillnader jämfört med senaste versionen av handlingsplanen:

1. Åtgärder listade för spridningsfasen kan föreslås även i utgångsnivån om samarbetsgruppen bedömer att det finns risk att Åland är på väg mot spridningsfasen men ännu inte kommit dit.
2. Aktörer som är föremål för begränsningar fattade med stöd av vissa bestämmelser i smittskyddslagen kan som en alternativ åtgärd till att följa begränsningarna kräva att kunder och deltagare har ett så kallat coronapass för att kunna besöka evenemang, offentliga lokaler, hobbyverksamheter, restauranger, med mera.

Liksom tidigare versioner av handlingsplanen är den reviderade versionen utvecklad av samarbetsgruppen för hantering av covid-19 epidemin på Åland, i vilken representanter från Ålands hälso- och sjukvård och Ålands landskapsregering ingår.

Den senast reviderade handlingsplanen för Åland gällde som längst tills 31.12.2021. Samarbetsgruppen bedömer att en ny handlingsplan behövs som gäller som längst till 30.6.2022.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1, 7 och 8 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

Övrigt

Beslutet delges genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Ålands landskapsregering till och med 26.1.2022. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats på den elektroniska anslagstavlan på landskapsregeringens webbsida.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

BILAGA Handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland, reviderad 20.12.2021

FÖR KÄNNEDOM Ålandsminister Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@gov.fi
Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi
Kommuner på Åland
Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax
Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, kirjaamo@valvira.fi
Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi
Social- och hälsovårdsministeriet, registratorskontoret.shm@gov.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret.srk@gov.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@gov.fi
Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@gov.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@gov.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@gov.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@gov.fi